

IZ SVETA TIŠINE

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije



Letnik XLIII, št. 10, oktober 2023 | ISSN 1318-1394

**Novi standardi
za slušne aparate**

**Dostopnost do informacij
za osebe z oviranostmi**

**Duševne stiske
gluhih in naglušnih**

**Razpis za ohranjanje zdravja
in rehabilitacijo**

Izdajatelj:

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije
Drenikova 24, Ljubljana
telefon: 01/500 15 00
telefaks: 01/500 15 22
Spletna stran: www.zveza-gns.si

**Urednik:** Janez Žura**Uredniški odbor:** Aleksandra Rijavec,
Valerija Škof, Sašo Letonja**Jezikovni pregled:** Darka Tepina Podgoršek**Oblikovanje:** Artmedia**Tisk:** Tiskarna DTP

Uredništvo si pridržuje pravico do objave, neobjave, krajšanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s poslanstvom in prostorskimi možnostmi glasila. Mnenja in stališča posameznih avtorjev prispevkov ne izražajo nujno tudi mnenj in stališč uredništva in ZDGNS. Nenaročenih besedil in fotografij ne vračamo. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim privoljenjem. Anonimnih prispevkov oziroma prispevkov, ki žalijo čast drugih, ne objavljamo.

Glasilo je brezplačno in v javnem interesu, zaradi česar na podlagi 8. točke 26. člena Zakona o davku na dodano vrednost (UL RS št. 89/98) ni zavezano plačilu DDV-ja. Izhaja v nakladi 3.700 izvodov.

Fotografija na naslovnici:

Špela Rotar z novim slušnim aparatom



Obvestilo urednika

Spoštovani,

po več kot desetletju je Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije dvignil cenovni standard za slušne aparate. Poleg tega je prvič določil tudi tehnične specifikacije, ki jih morajo izpolnjevati slušni aparati. Čeprav bi si želeli še višji cenovni standard, gre za napredek v pravi smeri. V tokratni številki glasila Iz sveta tišine objavljamo tudi prispevek o okrogli mizi, ki jo je ZDGNS pripravila na temo ohranjanja duševnega zdravja pri osebah z izgubo sluha. Te se namreč pogosteje srečujejo s težavami v duševnem zdravju kot splošna populacija, vendar zaradi omejitev v komunikaciji težje in pozneje dobijo ustrezno pomoč. Okrogla miza je odstrla več problemov, kot so socialna izključenost, komunikacijske ovire in nedostopnost storitev, tudi zdravstvenih. To pa odpira naslednje področje, ki se močno dotika gluhe in naglušne skupnosti – področje dostopnosti. Na konferenci z naslovom Digitalna vključenost v informacijski družbi so obravnavali številne vidike pri ozaveščanju, proučevanju in predstavitvi novih načinov uporabe podpornih tehnologij za vključevanje oseb z različnimi oviranostmi. Konferenca, katere namen je bilo ozaveščanje, obveščanje, omreževanje in posvetovanje, je poleg napredka v dostopnosti odstrla tudi številne težave, ki jih v Sloveniji in tudi v Evropski uniji odpravljamo prepočasi.

Glasilo Iz sveta tišine prispeva h kulturni istovetnosti in zgodovini gluhih, naglušnih, gluhoslepih ter oseb s polževim vsadkom, zato so vsi prispevki zelo pomembni. Prispevke s priloženimi fotografijami pošljite na e-naslov: urednistvo@zveza-gns.si.

Če se vam zdi glasilo zanimivo in ga želite prejemati brezplačno, nam pišite na e-naslov: urednistvo@zveza-gns.si ali svoje ime, priimek in naslov sporočite na:

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Drenikova 24, 1000 Ljubljana.

Glasilo Iz sveta tišine je dosegljivo tudi na spletu: www.zveza-gns.si.

Navodilo avtorjem

Besedilne datoteke

Besedila naj bodo napisana v računalniškem programu Word. Besedila, poslana v programu PDF ali skenirana, bomo zavrnili, z izjemo vabil, diplom, dopisov, priznanj itd.

Slikovne priloge

Pri fotografiranju je za objavo dobre fotografije treba upoštevati naslednje nastavitve na posameznih napravah: če so digitalne fotografije posnete s fotoaparatom, izberite nastavev kakovosti slike HQ (3072 x 2304) ali SHQ (3072 x 2304). Nekateri profesionalni fotoaparati imajo za nastavev kakovosti slike črko L (Large). Tvrstne fotografije so običajno v formatu .jpg, kar ustreza zahtevam našega glasila. Če pošiljate skenirane predloge, resolucijo (kakovost slike) nastavite na 300 dpi, širina pa naj bo vsaj trinajst centimetrov. Tako skenirano predlogo shranite v formatu .jpg. Če nimate kakovostnega optičnega bralnika, vam priporočamo, da nam v uredništvo pošljete izvirno predlogo. Fotografije, ki ste jih naložili s svetovnega spleta, naj imajo ločljivost vsaj 1200 x 900 točk, datoteka pa naj bo velika vsaj 440 KB. Fotografije ne smejo biti prilepljene v Wordov dokument, ampak jih pripnite k svoji elektronski pošti. Fotografije in besedila, ki ne ustrezajo navodilom, bomo prisiljeni zavrniti oziroma jih objaviti brez fotografij.

Kazalo

	Aktualno	Šport
5	Po več kot desetletju potrjen nov, višji cenovni razred za slušne aparate	Državno prvenstvo gluhih v košarki 3 x 3 25
7	Dostopnost do informacij za osebe z oviranostmi	Iz naših društev
10	FIHO: 25 let pomoči	DGNP Murska Sobota prejelo nagrado za zaposlovanje invalidov 27
	Aktivnosti zveze	70 let Društva gluhih in naglušnih Severne Primorske 30
12	Duševne stiske gluhih in naglušnih	Odprtje razstave ročnih del članov MDGN Velenje 32
15	Praznovanje mednarodnega tedna gluhih	1. meddruštveni turnir gluhih v pikadu v Mariboru 33
19	MDGN Velenje je prejelo občinsko priznanje	Izlet članov DGNP Murska Sobota 35
	Kultura	Pesmi 36
20	Predstava: Sovica Oka uči o radovednosti in pogumu	Razpis
22	Razstava slikarke Nike Korsič v Splitu	Razpis za uporabo nastanitvenih enot za ohranjanje zdravja in rehabilitacijo oseb z izgubo sluha: božično-novoletni prazniki 2023/24 in zimske počitnice 2024 37

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije organizira

Brezplačni računalniški tečaj in tečaj uporabe pametnega telefona za starejše osebe z izgubo sluha:

- začetni računalniški tečaj za starejše osebe z izgubo sluha,
- začetni tečaj uporabe pametnega telefona za starejše osebe z izgubo sluha.

Računalniški tečaj je namenjen vsem starejšim osebam z izgubo sluha, ki se želijo naučiti osnovne uporabe računalnika z vključeno uporabo elektronske pošte, svetovnega spleta, spletnega bančništva, uporabe videosrečanj ipd.

Tečaj uporabe pametnega telefona je namenjen starejšim osebam z izgubo sluha, ki se želijo naučiti uporabe videoklica, aplikacije Viber, družbenih omrežij, mobilnega bančništva in drugih aplikacij.

Tečaja se bosta izvajala z navzočnostjo tolmača in uporabo slušne zanke.



Prijavnica na brezplačni računalniški tečaj in tečaj uporabe pametnega telefona za starejše osebe z izgubo sluha:

Ime in priimek:

Datum rojstva:

Naslov:

Poštna številka in pošta:

Tel.:

E-naslov:

Tečaj želim obiskovati v/na (kraj):

Status:

gluh

naglušen

polžev vsadek

Kraj in datum:

Podpis uporabnika

Na tečaj se lahko prijavite po pošti:

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Drenikova 24, 1000 Ljubljana

ali na e-naslovu: hiša.zj@zveza-gns.si, kjer lahko dobite tudi več informacij v zvezi z izvajanjem brezplačnih tečajev.

Po več kot desetletju potrjen nov, višji cenovni razred za slušne aparate

Po večkratnih pozivih Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije je upravni odbor Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije določil višji cenovni standard za slušne aparate. Ta se je s 1. novembrom povišal s slabih 300 evrov za zaušesni in 315 evrov za vušesni aparat na enotnih 450 evrov za odrasle zavarovane osebe. Za otroke in mladostnike do 20. leta starosti ZZZS predlaga enotni cenovni standard v višini 850 evrov namesto sedanjih dveh, 673 za zaušesni in 656 za vušesni aparat. Finančne posledice novega cenovnega razreda na ZZZS ocenjujejo na 2,8 milijona evrov v prihodnjem letu. Lani so izdali 250 naročilnic za otroke in skoraj 19.000 za odrasle.

Za odrasle mora slušni aparat vsebovati najmanj šest kanalov, poleg tega pa še:

- sistem za izboljšanje razumljivosti zvoka, posebno govora,
- sistem za zmanjševanje vpliva hrupa v različnih slušnih okoljih,
- sistem za preprečevanje povratnega akustičnega vpliva,
- funkcionalnost, ki omogoča nastavitve usmerjenosti mikrofona glede na slušno situacijo,
- možnost, da uporabnik uravnava osnovne nastavitve slušnega aparata (glasnost, izbira programov),
- telefonsko tuljavo ali drug način povezljivosti, razen pri vušesnem slušnem aparatu, če to ni izvedljivo.

Digitalni slušni aparat, namenjen naglušnim osebam do 20. leta starosti, pa mora poleg zgoraj naštetih funkcij vsebovati še:

- deset ali več slušnih kanalov ali drugo tehnologijo, ki omogoča enako funkcionalnost,
- bluetooth ali drugo novejšo tehnologijo povezave (neposredno ali prek vmesnika),
- frekvenčno kompresijo ali stiskanje frekvenčnega pasu (prenos zvoka z visokih



Aktualno



Prvič so določene tudi tehnične lastnosti slušnih aparatov.

na nižje frekvence za boljše razumevanje sluha pri osebah, ki imajo izgubo sluha na visokih frekvencah),

- samodejno prilagajanje okolju (samodejno prepoznavanje slušnih okolij in samodejna prilagoditev na prepoznavo slušnega okolja).

V cenovni standard so poleg vrednosti slušnega aparata vključena tudi popravila po izteku garancije, in sicer do polovice vrednosti aparata. Garancijska doba slušnega aparata

je dve leti. ZZS popravilo krije, če je do okvare prišlo zaradi ušesnega masla, potenja ali vnetja. Prav tako krije popravilo mikrofona, zvočnika oziroma slušalke, pri slušnih aparatih z zvočnikom v ušesu tudi plastično cev z žičko, potenciometer, telefonsko tuljavo ali drug način povezljivosti in ojačevalnik. Ne krije pa stroškov popravil, če zavarovana oseba ni ravnala v skladu z navodili za uporabo slušnega aparata, ki jih je dobavitelj v pisni obliki ob izdaji slušnega aparata izročil zavarovani osebi.



Upravičenec pride do slušnega aparata tako, da pri osebnem zdravniku pridobi napotnico za pregled pri specialistu ORL; ta po meritvah sluha in pregledu izda naročilnico za nov slušni aparat. Potem lahko upravičenec obišče enega od slušnih centrov in tam izbere slušni aparat. Če želi slušni aparat preizkusiti, mu ta pravica pripada za največ tri mesece, preden se odloči za nakup.



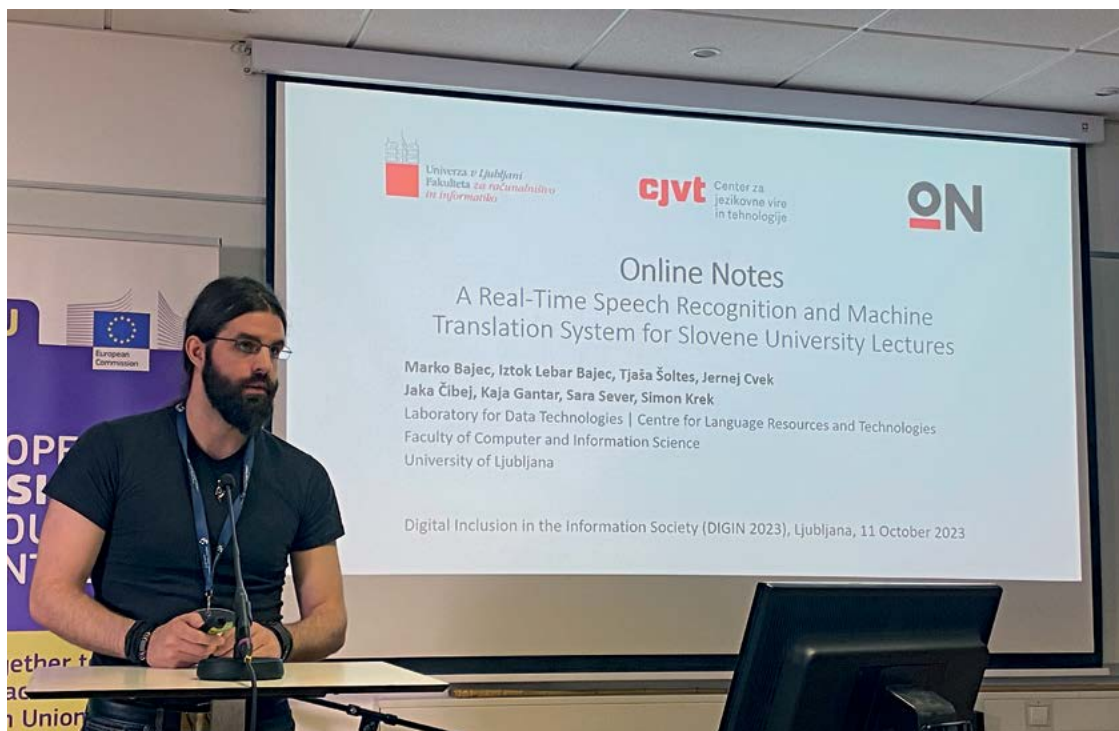
Dostopnost do informacij za osebe z oviranostmi

Na Institutu Jožef Stefan v Ljubljani je prvič potekala konferenca z naslovom Digitalna vključenost v informacijski družbi. Namenjena je bila ozaveščanju, proučevanju in predstavitvi novih načinov uporabe podpornih tehnologij za vključevanje oseb z različnimi oviranostmi, med katere štejemo gibalno ovirane, slepe in slabovidne, gluhe in naglušne, osebe s težavami v kognitivnem funkcioniranju ter starejše z različnimi oviranostmi. Predsednica Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije Mateja Toman je pou-

darila, da moramo ob razvoju tehnologije pomisliti tudi na ljudi z različnimi oviranostmi, »zlasti na tiste, ki imajo različne senzorne ovire, torej gluhe, naglušne, gluhoslepe, slepe in slabovidne. Vsekakor se moramo zavedati, da tehnika sama po sebi ne bo rešitev, če ne bo zavedanja v družbi, zakaj so te rešitve pomembne za vse, ne samo za različne skupine invalidov, ampak za celotno družbo. Kajti družba, ki izključuje del svojega prebivalstva, zagotovo ne more biti enakopravna in uspešna.«



Razpoznavalnik govora omogoča, da se govor izpisuje na zaslon, kar bo gluhim in naglušnim omogočalo spremljanje govora drugih oseb.



Tudi Anton Petrič iz Zveze gluhih in naglušnih Slovenije ugotavlja, da je še vedno zelo veliko vsebin na spletu, ki gluhim in naglušnim niso dostopne. »Ogromno je informacij, vsebine so nepregledne, težko sledljive, zato se osebe z izgubo sluha izgubijo v množici podatkov na spletni strani. Zato je pomembno, da se spletne strani uredijo tako, da bodo berljive in razumljive ali tako preproste, da gluhim ne bo treba narediti veliko korakov za urejanje. Pogrešamo informacije v prilagojeni tehniki oziroma informacije v kretnji ali prikaz v lahko berljivi tehniki, ki bi jo razumeli tudi gluhi. Prav tako pogrešamo označbe na spletnih straneh, ki bi bile primerne za uporabo tudi za gluhe osebe.

Konferenca je bila hibridna z uporabo videokonferenčnega programa ZOOM. Spremljati jo je bilo mogoče tudi s pomočjo tolmača slovenskega znakovnega jezika in podnaslavljanja v živo. Strokovnjaki z različnih področij so predstavili novosti v dostopnosti. Po mnenju dr. Matjaža Debevca iz Evropskega centra za vire o dostopnosti Slovenija na tem področju dosega dobre rezul-

tate, priznava pa, da je še veliko pomanjkljivosti: »V zadnjem času je veliko več govora o dostopnih proizvodih, izdelkih in storitvah, kar bo prišlo v Sloveniji v veljavo leta 2025, in tukaj bo treba še veliko narediti, ker so potrebe zelo velike. Potrebno je tudi izobraževanje na tem področju; univerze temu sledijo in bodo tudi uvajale določene predmete za to področje.«

V Sloveniji je za področje dostopnosti pristojno Ministrstvo za digitalno preobrazbo, pri katerem deluje Inšpektorat za informacijsko družbo, ki pregleduje spletišča in mobilne aplikacije ter ugotavlja spoštovanje standardov dostopnosti. Če ti niso upoštevani, izda zahtevo za spoštovanje standardov, vendar se stvari na tem področju le počasi premikajo, je prepričan Tilen Škraba iz Zavoda za digitalno dostopnost A11Y.si: »Evropska zakonodaja predvideva, kakšen nadzor mora opravljati država, koliko poročil morajo inšpektorji oddati, in naš inšpektorat se trudi, ampak to ne pripomore k akcijam ozaveščanja in ne h kreptvi kompetenc. Mislim, da bi morala biti slovenska država –

pa to ne leti na to vlado, zakon velja že za pretekle tri vlade, ta je le ena izmed njih – veliko dejavnejša na področju obveščanja, usposabljanja, nudenja podpore, ne da je to prepuščeno samo nevladnim organizacijam. Potrebno je torej ozaveščanje, usposabljanje na vseh ravneh, tako urednikov kot tudi v zasebnem sektorju, razvijalcev, podjetij, ki razvijajo spletne strani. Na tem področju še ni pravega razvoja kompetenc strokovnosti in tudi naročnik, ki naroči dostopno spletno stran, ne ve, kakšno kakovost bo dobil.«

Delne rešitve se nakazujejo v moderni tehnologiji, saj se razvijajo programi in orodja za samodejno razpoznavo govora in hkratno prevajanje v tuje jezike. Jaka Čibej s Fakultete za računalništvo in informatiko v Ljubljani je na konferenci predstavil projekt Online notes. »Ena od glavnih komponent sistema Online Notes je razpoznavalnik govora, ki je namenjen konkretno prav gluhim in naglušnim, da lahko spremljajo predavanja skupaj z drugimi študenti. Tehnologijo je seveda mogoče uporabiti tudi v drugih situacijah. To orodje smo sicer namenili za slovenska predavanja v okolju univerze, ampak z nekaj prilagoditvami se potem lahko to uporabi tudi v vsakdanjem življenju. Kjer koli kdo govori, lahko uporabimo razpoznavalnik govora, da se nje-

Skupina	Ocena
Starejši, po starostnih skupinah	
• med 65 in 99	350.000
• med 70 in 99	254.000
• med 75 in 99	165.000
Slepi in slabovidni	
• huda okvara vida	10.000
• resnejše okvare vida	35.000
Gluhi in naglušni	
• gluhi	1.500
• naglušni	200.000
Gibalno ovirani	
• osebe s cerebralno paralizo	4.000
• osebe z multiplo sklerozo	3.500
• osebe, ki so člani invalidskih organizacij	35.000
Kognitivne omejitve	
• osebe s poškodbo glave	3.000
• osebe z disleksijo	15.000
• osebe z avtističnim spektrom	20.000
• osebe z downovim sindromom	3.000
Skupaj ocena števila oseb z oviranostmi	671.000

gov govora izpisuje, tudi gluhi in naglušni pa lahko spremljajo govorno sporazumevanje drugih.«

Tabela prikazuje število oseb z različnimi oviranostmi v Sloveniji.

Konferenco Digitalna vključenost v informacijski družbi so v sklopu posvetovanj z naslovom Informacijska družba 2023 organizirali Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru, Institut Jožef Stefan in Evropski center za vire o dostopnosti. Konferenca, katere namen je bilo ozaveščanje, obveščanje, omreževanje in posvetovanje, je poleg napredka v dostopnosti odstrla tudi številne težave, ki jih v Sloveniji in tudi v Evropski uniji odpravljamo prepočasi.



Slovar SZJ na družbenem omrežju

Slovar slovenskega znakovnega jezika ima aktivno stran na družbenem omrežju Facebook, kjer si lahko ogledate nove kretnje, ki nastajajo in jih razvijajo v skupini za razvoj slovenskega znakovnega jezika, ki deluje na Inštitutu za razvoj SZJ pri Zvezi društev gluhih in naglušnih Slovenije. Najdete nas na spletni povezavi www.facebook.com/szjsi.

NEŠTETO RAZLOGOV ZA ŽIVLJENJE

O psihoonkologiji
in Društvu onkoloških bolnikov Slovenije –
poti razvoja in sodelovanja



FIHO: 25 let pomoči

Ambasadorka FIHA,
zdravnica Marija
Vegelj Pirc (desno)

Ob 25. obletnici ustanovitve Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij (FIHO) je v hotelu Mons potekala slovesnost, ki se je je med drugimi udeležil tudi minister za delo družino, socialne zadeve in enake možnosti Luka Mesec. Povedal je, da je pri ureditvi financiranja nevladnih organizacij Slovenija zgled drugim državam v Evropski uniji. Direktor FIHA Borut Sever pa je ob tem poudaril, da jim uspeh priznavajo tudi v Organizaciji združenih narodov, saj so lani razdelili 18 milijonov evrov 118 organizacijam, te pa so s prejetimi sredstvi pomagale skoraj 400 tisoč ljudem. Obenem je dodal, da bi moralo biti sredstev za pomoč ljudem vsaj dvakrat toliko. »Sredstva, s katerimi razpolaga fundacija, so odvisna od koncesijskih dajatev in poslovanja obeh loterij. Ključni za nas sta seveda Loterija Slovenije in Športna loterija, tako da pričakujemo, da bo v prihod-

njih letih sredstev nekaj več, lahko pa samo povzamem, da je teh sredstev v celoti dejansko premalo. Prijavljenih potreb je vsako leto več kot še enkrat toliko, kot je sredstev.«

Višina razpisanih sredstev za sofinanciranje v letu 2024 znaša več kot 21 milijonov evrov, razmerje pri njihovi delitvi pa je 65 odstotkov za delo invalidskih organizacij in 35 odstotkov za delo humanitarnih. Zaradi poplav in neurij, ki so poleti doletele Slovenijo, so morali prizadetim razdeliti še dodatno pomoč. To sicer ne bo vplivalo na višino sredstev, ki jih bodo prejele preostale organizacije. »Vsaka invalidska humanitarna organizacija, ki ima ta status, lahko vstopi v sistem financiranja fundacij ob izpolnjevanju drugih pogojev, torej da izvaja neke programe. Tako pri tem ni posebnosti – vsi, ki v naši družbi delajo nekaj dobrega, lahko vstopijo v sistem. Lani je

bilo teh programov več kot 700 in tudi njihovo število vsako leto narašča. Tako je bilo lani prijavljenih za več kot za 40 milijonov potreb, na razpolago pa je bilo, kot sem omenil, nekaj več kot 18 milijonov sredstev,« je še pojasnil Borut Sever, direktor fundacije FIHO.

Minister Luka Mesec je povedal, da se njegovi evropski kolegi zanimajo tudi za slovenske rešitve. »Sprasujejo, kako deluje sistem zaposlovanja invalidov v Sloveniji, torej sistem invalidskih kvot v podjetjih in z njimi povezanega sklada, ter kako smo dosegli tako odlične rezultate, da je pri nas velika večina invalidov zaposlenih. Poleg tega jih zanima tudi fundacija, ki danes praznuje 25-letnico. Slovenska posebnost pri tem je, da ima Loterija praktično monopol nad igrami na srečo in da se del denarja iz te dejavnosti steka neposredno v roke fundaciji, ki ta denar razdeljuje naprej invalidskim in humanitarnim organizacijam. Države, ki se obračajo na nas, želijo to posnemati oziroma se jim zdi nekaj, kar bi bilo vredno preučiti in postaviti take sisteme pri njih. Tretja stvar, o kateri se pogovarjamo – pri tem pa se bomo morali tudi mi učiti od



drugih –, je, kako povezati sistema dolgotrajne oskrbe in osebne asistence.«

Govorci in obiskovalci na slovesnosti

Dodal je, da je Evropa zanimiv prostor, ker so si države tako zelo različne, vsem pa je skupno iskanje dobrih praks. In poslanstvo FIHA je gotovo eden primerov, ki ga je vredno posnemati. Na proslavi so navzoče prek videopovezave nagovorili tudi predsednica Slovenije Nataša Pirc Musar, predsednica državnega zbora Urška Klakočar Zupancič in varuh človekovih pravic Peter Svetina.



Nastopajoči na slovesnosti



Duševne stiske gluhih in naglušnih

Aktivnosti
zveze

V letu duševnega zdravja je Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije organizirala okroglo mizo o izzivih, ki se dotikajo te tematike. Poskrbljeno je bilo za sprotno podnaslavljanje in istočasno tolmačenje v slovenski znakovni jezik.

Osebe z okvaro sluha se namreč pogosteje srečujejo s težavami v duševnem zdravju kot splošna populacija, vendar zaradi omejitev v komunikaciji težje prejmejo pomoč. Častni gost je bil dr. Johannes Fellingner z Inštituta za senzorično in jezikovno nevrologijo v Linzu, ki raziskuje področje razvojne medicine s poudarkom na gluhoti, duševnem zdravju, kakovosti življenja in motnjah avtističnega spektra.

Dr. Fellingner ugotavlja, da je pojav duševnih težav pri gluhih in naglušnih dvakrat tolikšen kot pri splošni populaciji in da je duševno zdravje tesno povezano s telesnim. »Duševno zdravje niso samo težave z duševnostjo, temveč moramo razmišljati o tem, kaj je pozitivno duševno zdravje: prispevati nekaj v življenju, uresničiti svoj potencial, imeti zdrave družbene odnose. In vse te omenjene dimenzije so pomembne za vsakogar. Kako pa je s tistimi, ki imajo posebne izzive, gluhi ali drugimi invalidi? Kolikor vemo, je pojavnost težav z duševnim zdravjem pri gluhih dvakrat večja v primerjavi s splošno populacijo. Za to je več razlogov. Predvsem gre za težave zapostavljenosti v zgodnjem otroštvu, travme, tudi stiske

Aktivnosti zveze

pri pridobivanju informacij, dostopu do tega, kaj se dogajanja v okolju – vse to pripomore k tej stiski, ki se kaže v slabem duševnem zdravju, od depresije do drugih oblik motenj.«

Duševno zdravje je opredeljeno kot pozitiven odnos do sebe in drugih, sposobnost uspešnega spoprijemanja z izzivi, pozitivna samopodoba, visoko samospoštovanje, zdrav občutek moči, optimizem in sposobnost spopadanja s težavami. Po mnenju psihoterapevke in tolmačke slovenskega znakovnega jezika Natalije Spark v slovenskem prostoru zeva velika luknja na področju znanja o sporazumevanju z gluhihimi. »Pozornost bi bilo treba usmeriti v to, da gluho osebo, ki išče pomoč, vprašamo, katero komunikacijsko pot bo uporabila, ne da strokovnjak nekako zaukaže ali zapove, da je to recimo samo govor ali pisanje ali kričanje, ampak da gluho osebo vprašamo, katera komunikacijska pot bo prava zanj, da bo lahko proces zdravljenja stekel.«

Podobno meni tudi Valerija Škof, gluha novinarka na Spletni TV. »Največji izzivi pri gluhih glede duševnega zdravja so seveda socialna izključenost, komunikacijske ovire, nedostopnost. Kako jim pomagati? Zato moramo delati na tem področju, da bo dostopno tudi gluhim. Strokovnjaki na primer ne uporabljajo



Dr. Johannes Fellingner sodeluje tudi v Odboru za človekove pravice pri Svetovni zvezi gluhih.

jo znakovnega jezika. Ali naj bo zraven gluhega tolmač? Potem smo že trije. Za gluhe je to bolj osebna zadeva. Kako se torej pogovarjati s strokovnjaki? Če je tolmač zraven, ali težko izpovedo svojo stisko – in kaj potem narediti? Seveda moramo v tem primeru usposobiti strokovnjake, svetovalce, psihoterapevte, da bodo znali delati z gluhihimi, da se bodo z njimi sporazumevali v znakovnem jeziku in da bodo tudi poznali kulturo gluhih.«

Tudi dr. Johannes Fellingner je prepričan, da je poleg ovir pri sporazumevanju težava tudi v okrnjenem številu ustreznih usposobljenih strokovnjakov, ki bi poznali posebnosti gluhe skupnosti. Predstavnica gluhe skupnosti Daša Peperko pa je ob tem dodala, da je velika ovira tudi to, da gluhi in naglušni ne vedo, na koga naj se obrnejo. »V Sloveniji je to področje zelo zapostavljeno, saj se gluhi preprosto ne znajo obrniti po pomoč. Ko ugotovijo, da



Sodelujoči na okrogli mizi (od leve): dr. Sanja Cukut Krilič, program Omra, doc. dr. Andreja Poljanec, Univerza Sigmunda Freuda Ljubljana, Nadja Čobal, Ministrstvo za zdravje, Matjaž Juhart, generalni sekretar ZDGNS, Matej Vinko, NIJZ, Natalija Spark, tolmačka in psihoterapevka, Valerija Škof, novinarka Spletne TV

Aktivnosti zveze



Na okrogli mizi je bilo poskrbljeno za sprotno podnaslavljanje in istočasno tolmačenje v slovenski znakovni jezik.

so v stiski, ko začutijo težave, si navadno rečejo, da se bo že samo uredilo. Sčasoma to prinaša še dodatne težave. Ko telo pokaže simptome bolezni, si na koncu rečejo, da imajo težave z zdravjem. Ne. Naj se ozrejo na začetek. Ampak za to jim je treba dati informacije. Kako? Že na področju preventive. Preventiva je prav to, da jim damo vsebine v znakovnem jeziku. Ko jih bodo gluhi videli, bodo imeli čas o teh informacijah premisliti, da bodo začeli razmišljati o vzrokih in težavah ter da bodo začeli spraševati, kje bi lahko izvedeli več, namesto da so v stiski.«

Osebe z izgubo sluha zaradi pomanjkanja informacij tako težje prepoznajo svoje težave, zato tudi veliko kasneje poiščejo strokovno pomoč, ki je lahko že prepozna ali neprimer-

na. Ko govorimo o gluhi skupnosti, se moramo zavedati, da gre za manjšino, zato je nemogoče pričakovati, da bodo vsi zdravstveni strokovnjaki obvladali znakovni jezik. Kljub temu so v nekaterih državah že našli dobre rešitve. Tudi v Avstriji, od koder prihaja dr. Johannes Fellingner: »Zdravstvene centre v Avstriji je preprosto upravljati. Povezani so z bolnišnico. Delujejo kot primarni zdravstveni center, v katerem so na voljo splošni zdravnik, socialni delavec, medicinska sestra, psiholog. Ne sicer vedno polni delovnik, vendar je zagotovljen širok dostop brez kakršnih koli težav za gluhe, pri tem pa se uporabljajo celotne zmogljivosti bolnišnice. To je sistem, v katerem marsikje dobro deluje. Po drugi strani pa moramo vedno delati in obveščati gluho populacijo ter jo narediti samozavestnejšo, da prevzame odgovornost za lastno zdravje.«

V Sloveniji imamo od leta 2018 program Mira, ki ureja področje duševnega zdravja. V tem okviru je načrtovana vzpostavitev petdesetih središč na območju celotne Slovenije, v katerih bodo strokovnjaki vsem prebivalcem zagotavljali dostopnost do svetovalnih storitev. Potrebno pa bo še nekaj časa, preden bodo ta središča usposobljena tudi za gluhe in naglušne.



Razlogi, da gluhi in naglušni pozneje poiščejo pomoč, so predvsem pomanjkanje znanja, pomanjkanje možnosti in seveda tudi stigma.

Praznovanje mednarodnega tedna gluhih

Ker je bila prejšnja številka glasila Iz sveta tišine v času praznovanja mednarodnega dneva gluhih v Velenju že v tisku, v tokratni številki objavljamo daljši pregled dogajanja. Kajti sobota, 30. september, je bila zelo pomemben dan za slovensko skupnost gluhih, saj so praznovali svoj dan. *Svet, v katerem lahko gluhi uporabljajo znakovni jezik povsod* je bil letošnji slogan ob mednarodnem tednu gluhih. To je bil največji praznik za 75 milijonov gluhih po svetu. V Sloveniji je približno tisoč petsto gluhih; kakih tisoč jih uporablja slovenski znakovni jezik.

Znakovni jezik je kot materni jezik gluhih priznan v 76 od 196 držav po svetu. Čeprav je pravica do uporabe slovenskega znakovnega jezika pred dvema letoma postala ustavna pravica, se gluha skupnost še vedno bori, da bi država zagotovila njegov sistemski razvoj in financiranje.

Leta 1959 je Svetovna zveza gluhih sprva mednarodni dan gluhih, pozneje pa mednarodni teden gluhih razglasila za praznik, ki ga zaznamujemo v drugi polovici septembra. 23. september je tudi svetovni dan znakovnih jezikov. Mednarodni teden gluhih praznuje tudi gluha skupnost v Sloveniji. Ob tej priložnosti eno izmed lokalnih društev Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije vsako leto pripravi prireditve in dogodke. Letos jih je pripravilo Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih Velenje (MDGN Velenje).

Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih Velenje letos praznuje častitljivo 60-letnico delovanja. Začetki segajo v leto 1963, ko je društvo začelo delovati pod imenom Zveza gluhih Jugoslavije – osnovna organizacija za Občini Velenje in Mozirje. Sprva je bilo v društvu včlanjenih 88 gluhih odraslih in devet gluhih otrok. Zdaj društvo šteje okrog 460



Aktivnosti zveze



Navzoče je nagovoril tudi predsednik ZDGNS Mladen Veršič.

članov in pokriva deset občin Zgornje Savinjske doline. Urša Jakop, strokovna sodelavka MDGN Velenje, je ob tem povedala: »Društvo se je v tem času skokovito razvijalo, raslo, bogatilo svoje programe, tako da trenutno izvajamo štiri posebne socialne programe, v okviru katerih organiziramo številne aktivnosti. Zelo pomemben del programa je usposabljanje za aktivno življenje in delo ter preprečevanje socialne izključenosti gluhih, naglušnih, gluhoslepih in oseb s polževim vsadkom. V tem programu izvajamo individualno osebno pomoč, svetujemo osebam z okvaro sluha, jim pomagamo pri uveljavljanju pravic in jih spremljamo po različnih opravkih. Gremo

tudi na obisk na dom, izvajamo različna predavanja, delavnice, usposabljanja. Zelo aktivni smo tudi v informativni dejavnosti, izdajamo svoje glasilo, ažurno objavljamo na spletnih straneh in Facebooku. Zelo si prizadevamo ozaveščati širšo javnost, večkrat gremo tudi v šole, vrtce, da že najmlajše seznanjamo s problematiko okvare sluha.«

Predsednik MDGN Velenje Franc Forštner pa je poudaril, kako pomembno je biti v osebnem stiku s člani društva. »Spomnim se, da smo pred desetimi leti naredili popolno evidenco in danes vemo skoraj za vsakega člana, kje in kako živi, kakšen je njegov socialni status, kje prebiva, v hiši ali bloku, in tako naprej. Pomembno je da veš, kje so te osebe – prav letos je bilo posebno leto zaradi poplav in sem lahko takoj prvi priskočil na pomoč tem ljudem. Članstvo pa je seveda odvisno od tega, kako društvo deluje. Če deluje dobro, če so v njem lepo, toplo sprejeti, če dobijo koristne informacije, potem je to zanje seveda dobro in dober glas se širi še naprej. Vsak pozna koga, ki je naglušen ali gluh, in potem pride v društvo po informacije.«

V društvu so zelo aktivni tudi na področju kulture. Zaznamujejo kulturne praznike in izvajajo različne delavnice, imajo gledališko in



Okrogla miza o težavah oseb z izgubo sluha

Aktivnosti zveze



Dan odprtih vrat
MDGN Velenje

folklorno skupino. Zelo so ponosni tudi na svoja vrhunška športnika Anjo Drev in Tadeja Encija. Tudi sicer skrbijo za športno dejavnost in organizirajo različne vadbe in rekreacijo ter tako skrbijo za zdrav način preživljanja prostega časa. Društvo je aktivno na številnih področjih in po svoje tudi nadomešča skrb državnih ustanov za to ranljivo skupino ljudi.

Jana Maier je članica društva MDGN Velenje, že odkar pomni. »Mama me je včlanila že kot otroka. Seveda v začetku kot otrok nisem razumela, a sem bila vedno zraven. Bilo je veliko gluhih in zato zanimivo. Videla sem, da to potrebujemo. Počasi sem se udeleževala vedno več aktivnosti, pozneje sem se naučila znakovnega jezika. Gluhi res potrebujemo društvo. Za nas je drugi dom, ker tukaj lahko komuniciramo, saj živimo v svetu slišočih. Tam je preveč mučenja, da bi kaj razumeli, v društvu med gluhih pa smo umirjeni, ko lahko kretamo. Seveda imamo veliko dejavnosti, od športnih do kulturnih dogodkov. Imamo veliko delavnic, predavanja ipd.«

Marija Varžič se je v društvo včlanila leta 1982 in je predsednica kulturne sekcije. Pra-

vi, da so veliko spodbujali druge gluhe, da sodelujejo in tako pokažejo, da so sposobni in da zmorejo. Tako imajo dandanes gledališki in filmski festival. Tudi ona pa priznava, da je s slišočimi težko komunicirati. »Zame je pomembno, da smo gluhi radi skupaj, saj se tako lažje pogovarjamo. Pri slišočih tega ne morem, ker ne slišim in ne razumem. Zato je pomembno, da smo gluhi skupaj.«

Ob tokratnem mednarodnem dnevu gluhih so si v MDGN Velenje izbrali slogan *Zmorem kot drugi, že imam veliko, a še potrebujem podporo*. Da zmorejo veliko, so pokazali z or-

Občinstvo na osrednjem delu proslave



Aktivnosti zveze



Tečaj znakovnega jezika

organizacijo številnih spremljajočih dogodkov. Prvi dan so v Knjižnici Velenje pripravili razstavo ročnih del članov društva. Drugi dan se je društvo predstavilo na dnevu odprtih vrat, ki so ga organizirali na svojem sedežu v Velenju. Tretji dan je sledila okrogla miza z naslovom Problematika oseb z okvaro sluha, četrti dan pa so v Vili Bianca pripravili novinarsko konferenco ob mednarodnem dnevu gluhih. Ves teden je v Knjižnici Velenje pote-

kal tudi tečaj slovenskega znakovnega jezika. Mednarodni teden gluhih se je končal v soboto, 30. septembra, s celodnevним programom. Ob 10.30 je udeležence v Vili Bianca sprejel župan MO Velenje Peter Dermol, ob 12. uri je potekala slovesnost v Kulturnem domu Velenje, ob 13.30 pa so se udeleženci odpravili proti Rdeči dvorani na kosilo, druženje ob glasbi in bogat srečelov.

Več sto gluhih, naglušnih, strokovnih delavcev, tolmačev in njihovih družin iz vse Slovenije se je zbralo na osrednji kulturni prireditvi, na kateri so poleg praznovanja mednarodnega dneva gluhih tudi opozorili državo na pereče probleme in izpostavili rešitve za večjo enakopravnost gluhih in naglušnih. Praznovanja sta se med drugim udeležila tudi predsednica državnega zbora Urška Klakočar Zupančič in varuh človekovih pravic Peter Svetina, navzočih pa je bilo tudi sedem županov občin savinjsko-šaleške regije.



Udeleženci prireditve

MDGN Velenje je prejelo občinsko priznanje



Grb MO Velenje sta prejela MDGN Velenje in Marko Primožič.



Druženje po podelitvi priznanj

Medobčinsko društvo gluhih in naglušnih Velenje je konec marca s slavnostnim občnim zborom praznovalo 60 let svojega delovanja. Vsa ta leta se je društvo razvijalo, rastlo in bogatilo svoje programe. Temeljni cilj pa ostaja že od začetkov enak: skrb za pravice, čim bolj kakovostno življenje in enakopravno vključenost oseb z okvaro sluha v slišče družbo. Društvo je tudi čedalje bolj prepoznavno, da dela dobro in se trudi za dobro oseb z okvaro sluha, pa so prepoznali tudi v Mestni občini Velenje.

pomogli k razvoju, ugledu in prepoznavnosti občine. Prejeto priznanje je potrditev, da je društvo na pravi poti in da dela dobro v korist vseh oseb z okvaro sluha. Načrtov za prihodnost jim ne manjka, priznanje pa jim daje nov zagon za naprej.

Ob prazniku Velenja so prav pred mednarodnim tednom gluhih prejeli tudi občinsko priznanje, grb Mestne občine Velenje. Občina ga podeljuje posameznikom za življenjsko delo in izjemne dosežke na katerem koli področju. Podeli se lahko tudi združenjem občanov ali pravnim osebam, ki so bistveno pri-



Grb Mestne občine Velenje



Predstava: Sovica Oka uči o radovednosti in pogumu

Kultura

Gledališka skupina Tihe stopinje je na odrskih deskah znova navdušila z otroško predstavo *Sovica Oka* po pravljici Svetlane Makarovič. »Sovica Oka je imela velike, velike oči!« Radovedni pa so bili tudi otroci, ki so si v SiTi Teatru ogledali čudovito predstavo v znakovnem jeziku. Kot je povedala režiserka predstave Lada Orešnik, so to predstavo že uprizorili

pred štirimi leti, vendar z lutkami in enim gledališkim tolmačem. »Gluhi otroci nimajo dostopa oz. jim otroška gledališča niso prilagojena, zato se jim trudimo tukaj narediti dostopno predstavo v znakovnem jeziku, ki je primerna tudi za slišče, ker predstavo v govor tolmačijo tolmači, poleg tega pa se lahko naučijo tudi nekaj besed v znakovnem jeziku.«

Gledališka skupina gluhih in naglušnih Tihe stopinje je bila zasnovana leta 1999 na gledališki delavnici v Kranjski Gori, ki jo je vodil režiser Gabriel Hernandez.



Sovica Oka se je odpravila na dolgo pot in spoznala živali, ki živijo podnevi, namesto da bi kot sove bedele ponoči. Gluhi igralci so nam tako sporočili, da z raziskovanjem širimo svoje obzorje in sklepamo nova prijateljstva. Obenem pa tudi, da moramo biti na poti odkrivanja previdni in preišljeni.

Glavna igralka Špela Rotar je povedala, da že od mladih nog igra v gledališki skupini Tihe stopinje. »Nedavno sem začela sprejemati glavne vloge. To je moja tretja glavna vloga in za sabo imam nekaj izkušenj, zato mi je ni bilo težko sprejeti, še posebej zato, ker je predstava namenjena otrokom. Najljubše mi je, da lahko otrokom predstavim gledališče in ga naredim dostopno. Da ni namenjeno le slišočim, kot so na primer pri risanke. Želim, da je prilagojeno za gluhe otroke, da lahko v kretnji doživijo gledališče. Zato je zame to najlepši del, ker lahko otrokom nekaj dam. Še posebej mi je bilo všeč v vlogi Pike Nogavičke, ko sem videla, kako so bili otroci navdušeni nad igro v znakov-



nem jeziku. Ko sem se vživela, so se vživeli tudi otroci.«

Znakovni jezik je zanimiv tudi za najmlajše otroke, ki uživajo v kretnjah in poudarjeni mi-miki. Sovica Oka nam v znakovnem jeziku pove: »Razlike nas zbližujejo.« Nadene si sončna očala in se odpravi v svetli svet.

Igralci so dosegli tudi mednarodni uspeh, saj je gledališka skupina Tihe stopinje prejela nagrade na Češkem, Slovaškem, Finskem in v Estoniji.



Pravljica Sovica Oka je navdušila tako stare kot mlade.



Razstava slikarke Nike Korsič v Splitu

Kolegice iz Ženskega foruma Hrvaške zveze gluhih in naglušnih (HSGN) so Zvezi društev gluhih in naglušnih Slovenije ponudile priložnost, da gluhe in naglušne likovnice iz Slovenije v počastitev mednarodnega dneva gluhih sodelujejo na njihovi likovni razstavi v Splitu.

Na njihovo vabilo se je odzvala likovnica Nika Korsič iz Društva gluhih in naglušnih Južne Primorske v Kopru. Za razstavo je pripravila slike iz svoje serije slikarskih izdelkov z naslovom *Lebdenje*. Izbrala je pet slik, ustvarjenih z oljem na platnu. Na njenih slikah figure kličejo k sproščenosti, svobodi in umirjenosti

z izborom toplih barv, ki so nanesene v zajetnem sloju. Na platnih so naslikani motivi teles in figur v različnih položajih, ki siliijo v ospredje. Figuram je večinoma skupno poležavanje na bodisi popolnoma abstraktnem bodisi realističnem ozadju. Gledalce nago-varjajo s svojo govorico telesa, in čeprav si jih lahko vsak interpretira po svoje, govorijo same po sebi.

Njene slike so tako navdušile organizatorje, da so jih izobesili na osrednjo steno galerije Zlata vrata v Dioklecijanovi palači v Splitu; poleg slik in izdelkov likovnic iz HSGN so bile

na ogled javnosti med 12. in 19. septembrom 2023.

Nika Korsič se pretežno ukvarja s slikarstvom, pa tudi s performansom, instalacijo, grafičnim oblikovanjem, fotografijo, pisanjem in organizacijo, vodenjem in mentorstvom likovnih delavnic, tečajev in simpozijev. Deluje tudi na medijskem področju, ureja spletno revijo Spletni čas in je predsednica Kulturnega društva VNL iz Izole.

Po končani gimnaziji v Piranu je diplomirala na akademiji za likovno umetnost v Benetkah, smer Dekoracija v vizualnih in likovnih umetnostih. Sodelovala je na več razstavah in umetniških projektih ter delavnicah doma in v tujini.

Ideja o ustanovitvi Ženskega foruma HSGN se je porodila na prvem Forumu gluhih žensk v Valencii v Španiji. Ženski forum HSGN želi pripomoči k pravicam žensk, kreptvi vloge žensk in odpravi vseh oblik diskriminacij žensk.



Nika Korsič med ustvarjanjem

Letošnja razstava je nadaljevanje lanske. Upajo, da bo ta praksa postala tradicija sekcije Ženski forum HSGN, zato da bi gluhe ženske in njihova skupnost postala prepoznavna v družbi.



Organizatorji iz HSGN in njihovi člani na odprtju razstave

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije organizira

brezplačni tečaj slovenskega znakovnega jezika za osebe z okvaro sluha:

- začetni tečaj slovenskega znakovnega jezika,
- nadaljevani tečaj slovenskega znakovnega jezika.

Tečaja sta namenjena vsem osebam z izgubo sluha, ki se želijo spoznati s slovenskim znakovnim jezikom in s tem tudi s kulturo in načinom življenja gluhih oseb.

Prijavnica na brezplačni tečaj slovenskega znakovnega jezika:

Ime in priimek:

Datum rojstva:

Naslov:

Poštna številka in pošta:

Tel.:

E-naslov:

Tečaj SZJ želim obiskovati v/na (kraj):

Status:

gluhih

naglušen

polžev vsadek

Kraj in datum:

Podpis uporabnika

Na tečaj se lahko prijavite po pošti:

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Drenikova 24, 1000 Ljubljana

ali na e-naslovu: hiša.zj@zveza-gns.si, kjer lahko dobite tudi več informacij v zvezi z izvajanjem brezplačnih tečajev.



Državno prvenstvo gluhih v košarki 3 x 3

V soboto, 4. novembra, je v športni dvorani Osnovne šole Kašelj potekalo državno prvenstvo gluhih v košarki 3 x 3 v soorganizaciji Društva gluhih in naglušnih Ljubljana. Kljub večletnim poskusom Športne zveze gluhih Slovenije je bilo to prvo državno prvenstvo v tej panogi.

Pred tem smo sodelovali na turnirjih ulične košarke pod okriljem Košarkarske zveze Slovenije.

V letu 2022 se je naša reprezentanca udeležila svetovnega prvenstva gluhih v košarki 3 x 3 v Tel Avivu, od koder se je vrnila z naslovom svetovnega prvaka. Prav ta osvojeni naslov nam je dal zagon, da smo končno pristopili k organizaciji prvenstva. Udeležile so se ga ekipe štirih društev gluhih in naglušnih

Slovenije. Izkušene košarkarske reprezentante smo razdelili med ta društva, da smo ustvarili enako močne ekipe, zanimive za občinstvo.

Po odigranih medsebojnih tekmah z vsako ekipo smo na koncu prvič dobili prvaka v tej novi športni panogi Športne zveze gluhih Slovenije – ekipo iz MDG Ljubljana. Tekme je sodil gluhi sodnik, dolgoletni kapetan slovenske košarkarske reprezentance gluhih Miha Zupan pa je prispeval tehnično podporo pri organizaciji tega prvenstva.

Rezultati prvenstva:

1. MDG Ljubljana
2. DOOS celjske regije
3. DGN Ljubljana
4. DGN Severne Primorske

Šport

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije organizira

brezplačni tečaj mednarodnega znakovnega jezika za gluhe osebe:

- začetni tečaj mednarodnega znakovnega jezika,
- nadaljevani tečaj mednarodnega znakovnega jezika.

Tečaja sta namenjena vsem gluhim uporabnikom, ki aktivno uporabljajo slovenski znakovni jezik, se želijo naučiti mednarodnega znakovnega jezika in se seznaniti s kulturo in načinom življenja gluhih oseb po svetu.



Prijavnica na brezplačni tečaj mednarodnega znakovnega jezika za gluhe osebe:

Ime in priimek:

Datum rojstva:

Naslov:

Poštna številka in pošta:

Tel.:

E-naslov:

Tečaj želim obiskovati v/na (kraj):

Status:

gluhih

naglušen

polžev vsadek

Kraj in datum:

Podpis uporabnika

Na tečaj se lahko prijavite po pošti:

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije, Drenikova 24, 1000 Ljubljana

ali na e-naslovu: hiša.zj@zveza-gns.si, kjer lahko dobite tudi več informacij v zvezi z izvajanjem brezplačnih tečajev.



Društvo gluhih in naglušnih Pomurja

Priznanje Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS za dobro prakso na področju zaposlovanja invalidov

Ana Štamcar | Foto: Spletna TV

DGNP Murska Sobota prejelo nagrado za zaposlovanje invalidov

V soboto, 7. oktobra 2023, je Društvo gluhih in naglušnih Pomurja za svoje člane spet organiziralo kosanje piknik in v Športnem centru Predanovci pri Murski Soboti se je zbralo 91 članov društva. Društvo, ki je bilo ustanovljeno leta 1956, deluje na območju 27 pomurskih občin in šteje kar 619 članov, od tega jih ima 418 okvaro sluha. Društvo izvaja programe, ki so v pomoč članom pri izpolnjevanju vsakodnevni življenjskih potreb in interesov. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti RS je društvu za dobro prakso na področju zaposlovanja invalidov podelilo nagrado invalidom prijazno podjetje. Sekretar društva Branko Gornjec je ob tem povedal, da so imeli v dvajsetih letih več kot 50 vključitev

v različne oblike zaposlovanja: »Leta 2002 smo znova začeli, in sicer s tremi javnimi deli, in vse do letos nadaljujemo prakso, da imamo zaposlene vključene prek javnih del ali po kakšnih drugih pogodbah. Leta 2010, ko je šla Mura v stečaj in je bilo zaposlovanje v Pomurju velika težava, smo na področju javnih del zaposlili pet gluhih in naglušnih oseb, ki so zgubili službo v Muri ali v katerem drugem podjetju na območju Pomurja. V teh letih je bilo čez petdeset vključevanj v različne oblike zaposlovanja – v javna dela in pogodbene oziroma projektne zaposlitve. Če povzamemo, je bilo vključenih več kot 25 ljudi, torej jim je bilo omogočeno zaposlovanje.« Dodal je, da je tudi zaposlitvena rehabilitacija invalidov zelo po-

Iz naših društev



Člani društva na tradicionalnem kostanjevem pikniku

membna za pridobitev zaposlitve, še posebej za gluhe in naglušne. Pri tem odlično sodelujejo s podjetjem Racio, v katerem so strokovnjaki za zaposlovanje, ter z URI Soča, enoto Murska Sobota. »Invalidne osebe pridejo do strokovnih delavcev na zavod za zaposlovanje, kjer ocenijo njihov status; če ga še nimajo, pridobijo status invalida, potem pa gredo v zaposlitveno rehabilitacijo, kjer jim svetujejo pri koncesionarju Raci. Tako pridejo do postopka zaposlitvene rehabilitacije, kar lahko traja dva, tri ali več mesecev. Na koncu so učinki tega odgovori na vprašanje, kje se lahko oseba zaposli – ali v realnem okolju ali gre za socialno vključevanje ali za podporno zaposlovanje, ki je zelo pogosta in izredno pomembna oblika, ker osebi omogoča podpirne storitve, kot je vključevanje v delo v realnem okolju, v katerem lahko oseba razvija svoje potenciale.



Saša Horvat (desno)



Mogoče se lahko ta podpora čez nekaj časa opusti oziroma, če povem po domače, oseba se lahko nauči, rehabilitira in brez podpore deluje na delovnem mestu.«

Nekateri člani društva so z nami delili svoje izkušnje o postopkih poklicne rehabilitacije.

Saša Horvat je povedala, da je že 30 let aktivna članica društva, kjer je prek javnih del delala tri leta. »Po treh letih nisem imela več priložnosti, da bi se zaposlila na društvu. Z zavoda za zaposlovanje so me poklicali, da neko podjetje potrebuje invalidno osebo. Ker sem močno naglušna, mi je bilo zelo težko sprejeti ta izziv oziroma službo, saj nisem imela pojma o računovodskem delu, kajti vedno sem bila malo izolirana iz družbe. Sicer sem se dosti gibala v sliščem okolju, ampak kot veste, smo naglušni zelo občutljivi, ker se ne najdemo tako kot slišči. Vendar sem sprejela to službo, ki je bila zame velik izziv, in moram priznati, da sem se v društvu ogromno naučila ter spoznala samo sebe.«

Tudi Silvija Horvat je sprva delala prek javnih del, članica društva pa je že več kot deset let.

»Ko sem se včlanila v društvo gluhih in naglušnih, sem iskala tudi zaposlitev in že ob

Iz naših društev



Silvija
Horvat



Dominik Zelko

včlanitvi so mi jo ponudili prek javnih del. Seveda sem jo z veseljem sprejela in skupaj z njimi sem rastla. Delala sem z njimi, in tako kot so oni meni pomagali, sem tudi jaz njim pomagala z delom. Zato sem sprejela in zagrabila izziv ter izkoristila priložnost, za kar mi ni žal. Šla sem naprej in zdaj sem normalno zaposlena: zdaj bo že tri leta in pol, odkar delam na sodišču. V redu mi je. Društvo mi je veliko pomagalo – ne samo v smislu tehnične pomoči, ampak tudi psihološke pomoči, ker jo potrebujemo, da nam dá samozavest.«

Podobno zgodbo pri zaposlovanju ima tudi Dominik Zelko. »Ko sem bil prvič v društvu gluhih in naglušnih, sem tam več kot šest mesecev delal prek javnih del. Veliko so mi pomagali tudi pri iskanju službe. Potem sem dobil novo službo v Moravskih Toplicah in Termah 3000. Tam sem delal deset let, nato

sem spet iskal novo delo in dobil zaposlitev v Savni s klopni in vrtom; tam delam že tri leta in sem zadovoljen, ker je dobra služba. Zelo sem vesel, ker imam dva sodelavca, ki sta tudi gluha in delata v Savni; z njima imam dobro komunikacijo. Tudi delodajalci imajo trimesečno rehabilitacijo oziroma poskusno delo in v tem času te preizkusijo, ali lahko delaš, in če vidijo, da dobro delaš, te čez tri mesece vzamejo in ti dajo pogodbo za določen čas, da lahko normalno delaš. Zelo sem zadovoljen z delodajalci in rehabilitacijo.«

Šele od leta 2019 lahko osebe z izgubo sluha od države dobijo denarno pomoč v obliki dodatka za komunikacijo. Žal višina dodatka še vedno ni primerljiva z drugimi socialnimi transferji, zato sekretar društva Branko Gornjec obljublja, da si bodo za to še naprej močno prizadevali.



DGN Severne Primorske | Foto: DGN Severne Primorske

70 let Društva gluhih in naglušnih Severne Primorske

Letos je za naše Društvo gluhih in naglušnih Severne Primorske prav posebno leto, saj praznuje 70-letnico delovanja. Prav zato smo pripravili kar nekaj dogodkov. Že v aprilu smo opozorili nase, saj smo bili partner pri projektu Oskar Kogoj – življenje in delo. 22. junija sta potekala novinarska konferenca in večerni gala koncert z Nušo Derenda, kjer je imel predsednik društva tudi krajši pozdravni nagovor. Del koncerta je bil tudi tolmačen v znakovni jezik.

Društvo je bilo ustanovljeno 9. avgusta 1953. Ker je obletnica sredi poletja, ko je čas dopustov, se nas je točno 9. avgusta, v sredo popoldne, na društvu zbralo le nekaj tistih, ki smo bili doma, in na torti smo upihnnili svečko. Konec avgusta pa smo pripravili večje slavje.

V soboto, 26. avgusta 2023, smo se zbrali v Orehovljah. Želeli smo, da se dogodka udeleži čim več naših prijateljev, od najmlajših do najstarejših. Prireditvev se je začela že zjutraj in trajala vse do večera. Najprej smo imeli tekmovanja mešanih dvojic v odbojki na mivki ter v pikadu v moški in ženski kategoriji. V dopoldanskem času smo imeli tudi program za najmlajše – to so bile igre za otroke vseh starosti. Po tekmovanju sta sledila kosilo in sproščen klepet. Prišlo je okoli 100 oseb z vseh koncev Slovenije, tako gluhi in naglušni kot tudi tisti, ki slišijo, a si želijo spoznati naš svet. Popoldne so se tekmovalci pomerili v zabavnih igrah brez meja, zvečer pa sta bili na vrsti še večerja in podelitev nagrad za zmage tekmovalcem. Dan je bil prečudovit in vsi smo bili zadovoljni.



Skupinska slika na prireditvi ob 70. obletnici nastanka društva

Poseben dan za društvo je bil tudi 8. september, ko je imela Mestna občina Nova Gorica svoj praznik. Organizirali so slavnostno prireditev, na kateri so podelili občinske nagrade. Letos smo jo dobili tudi mi. To je bila zelo lepa priložnost, da smo se predstavili javnosti in jo ozavestili, da obstaja društvo za gluhe in naglušne ter predvsem to, da se je treba naučiti komuniciranja z gluhihimi osebami in biti do njih strpni.

Ob mednarodnem tednu gluhih smo v sklopu dogodkov ob občinskem prazniku pripravili dve projekciji filma. V sredo, 20. septembra, smo v dopoldanskem času za dijake umetniške gimnazije organizirali predvajanje filma Jezik enakopravnosti, v popoldanskem času pa za naše članice in člane in širšo jav-

nost tudi film Lastovke letajo nizko. Konec leta pa nas čaka še en dogodek, saj bomo 18. novembra 2023 organizirali gledališki festival gluhih.

Zaključek projekta »Oskar Kogoj – življenje in delo«, ki je bil posvečen tudi 70-letnici delovanja DGN Severne Primorske.



ODKRIJTE NOVO APLIKACIJO SPLETNE^{TV},
ki jo lahko s QR-kodo naložite na telefon.

Če se spletna stran za nalaganje ne odpre, lahko aplikacijo na operacijski sistem Android naložite tako, da v trgovini Google Play v iskalnik vtipkate Spletna TV, poiščete naš logotip in aplikacijo namestite na telefon. Mobilna aplikacija Spletne TV omogoča ogled in poslušanje oddaj in prispevkov ter pregledovanje novic na portalu www.spletnatv.si.



Odprtje razstave ročnih del članov MDGN Velenje



Urška Jakop | Foto: MDGN Velenje

Mednarodni teden gluhih, katerega slogan je *Zmorem kot drugi, že imam veliko, a še potrebujem podporo*, smo začeli z razstavo ročnih del naših članov, ki smo jo odprli v ponedeljek, 25. 9. 2023, ob 19. uri v Knjižnici Velenje.

Navzoče je naprej nagovoril direktor Knjižnice Drago Martinšek. Pogledali smo si filmček o društvu in nekaj zgodb gluhih, ki dokazuje-

jo, da kljub okvari sluha zmorejo in znajo. Ob tej priložnosti je član društva Bogomir Strožič napisal pesem *Moja tišina*. V kretnji jo je pokazala Marija Varžič. Na koncu je prisotne nagovoril še predsednik MDGN Velenje Franc Forštner in odprl razstavo. Različna ročna dela je na ogled postavilo kar 11 članov društva. Gre za slike, mandale, lesene, glinene izdelke, klekljane in kvačkane umetnine ter druga čudovita ročna dela.

Izdelki članov MDGN Velenje



Udeleženci razstave



1. meddruštveni turnir gluhih v pikadu v Mariboru

Milan Kotnik | Foto: Andrej Vivod

21. oktobra je v večnamenski dvorani na Trubarjevi v Mariboru potekal prvi Meddruštveni turnir v pikadu. Udeležilo se ga je pet društev: DGNP Maribor, DGNP Krško, MDGN Slovenske Konjice, DGN Dravograd in Auris Kranj. Na tekmovanju je sodelovalo pet tekmovalk in 15 tekmovalcev, ki so se pomerili v ženski in moški kategoriji posamezno.

Ob prihodu so goste pričakali vroča kavica, piškoti in voda, za kar sta poskrbela predsednica društva Ernestina Savski in Andrej Vivod.

Ob začetku tekmovanja so zbrane nagovorili Ernestina Savski, predsednica društva, Franc Perkovič predsednik športne sekcije, Milan Kotnik, predsednik Sveta invalidov MOM, ter Zoran Kačičnik, predstavnik Pikado zveze Slovenije, ter vsem tekmovalcem zaželeli mirno roko in dobre rezultate. Ves čas tekmovanja je v slovenski znakovni jezik tolmačila tolmačka Anja Kotnik.

Tekmovalci so v treh krogih sedemkrat metali po tri puščice. Zmagal je tekmovalec z najvišjim seštevkom vseh treh krogov.

Tekmovanje sta vodila Milan Kotnik in Goran Jamnikar, ki sta skrbela tudi za vpis rezultatov. Pomagala sta prostovoljca Srečko Veit in Branko Srnko pri hrani, za fotografiranje je skrbel Andrej Vivod. Tekmovanje si je prišlo ogledat kar nekaj gostov in navijačev iz Maribora, Slovenske Bistrice in Ljubljane.

Čakanje v vrsti za met





Skupinska fotografija
dobrovoljnih
tekmovalcev

Tekmovanje je v prijetnem vzdušju potekalo približno tri ure. Po koncu tekmovanja smo

podelili medalje najboljšim tekmovalkam in tekmovalcem ter se vsem zahvalili za udeležbo, spodbujanje in pošteno igro. Navzoči smo obenem izrazili željo, da se kmalu spet srečamo v še večjem številu in da bi prihodnje leto Športna zveza gluhih Slovenije pikado uvrstila v koledar državnih prvenstev gluhih. Nato nas je na dvorišču čakal slasten golaž s polento, po obilnem kosilu pa smo se z dvorišča preselili v zgornje društvene prostore in si ogledali razstavo ob 90-letnici delovanja društva ter se preizkusili v fitnesu. Druženje in sproščeni pogovori pa so trajali vse do večernih ur.

Rezultati

1. meddruštveni turnir pikado, 21. 10. 2023

(meti 7 x 3 puščice)

Mesto	Ime priimek	DGN	1. kolo	2. kolo	3. kolo	skupaj točk
Moški						
1.	Marjan Bratkovič	Maribor	445	409	383	1237
2.	Shkelzen Dacaj	Maribor	356	394	263	1013
3.	Marjan Knez	Dravograd	328	296	384	1008
4.	Sead Mešanovič	Maribor	308	277	334	919
5.	Robert Ertl	Auris KR	282	283	281	846
6.	Milan Kotnik	Maribor	329	284	228	841
7.	Simon Lenarčič	Krško	222	360	251	833
8.	Rašid Beganovič	Maribor	237	255	311	803
9.	Miroslav Soster	Maribor	266	270	245	781
10.	Tomaž Gruber	Dravograd	249	258	254	761
11.	Besnik Shala	Maribor	246	297	185	728
12.	Vili Majhenič	Maribor	267	205	249	721
13.	Darko Serjan	Maribor	278	201	221	700
14.	Srečko Ljeskovac	Maribor	255	204	230	689
15.	Ivan Horvat	MB podr. PT	200	212	272	684
Ženske						
1.	Cvetka Bratkovič	Maribor	295	347	287	929
2.	Marina Kunštek	Sl. Konjice	287	238	247	772
3.	Gordana Gramc	Sl. Konjice	218	200	248	666
4.	Cvetka Hajdinjak	Maribor	193	206	259	658
5.	Zdenka Jamnikar	Maribor	252	163	204	619



Dragica Bračič | Foto: DGNP Murska Sobota

Izlet članov DGNP Murska Sobota

V sklopu pobude Srečanja gluhih smo se v Društvu gluhih in naglušnih Pomurja Murska Sobota v začetku junija odpravili na pohod. Za organizacijo lepega in zanimivega pohoda je tokrat poskrbela Darinka Gjerkeš. Zbrali smo se na parkirišču v Hotizi, od koder smo se podali po križevi poti Danijela Halasa. Na spletni strani škofije Murska Sobota piše: »Na Hotizi je ob poti, po kateri so božjega služabnika Danijela Halasa 16. marca 1945 peljali v smrt, postavljen križev pot. Križi so izdelani iz umetnega kamna in so različnih oblik, tako da že oblika znamenja nakazuje vsebino. Znamenja tega križevega pota govorijo o Jezusovem trpljenju, spominjajo na Halasovo trpljenje in na trpljenje vsakega posameznika.«

Postavljenih je 14 križev. Pot se je nadaljevala čez most prek reke Mure na hrvaško stran, proti Svetemu Martinu na Muri, na Gradišček, do Darinkine počitniške hiške. Darinkin brat in njegova žena sta nam postregla z okusnim domačim narezkom in pijačo. Vračali smo se po isti poti in se ustavili v prijetni restavraciji Goričanec, kjer nas je čakalo odlično kosilo. Tam smo si vzeli čas za prijetno druženje in razpoloženje je bilo po dolgi prehojeni poti čudovito. Hojo nazaj do parkirišča pa smo morali zaradi nevihte pospešiti. Bili smo utrujeni, a to ni bilo pomembno, saj smo se imeli lepo. Zadali smo si, da v prihodnje vsak od nas prevzame kakšno organizacijo pohodov.

Dunja Hrvatin | Foto: Dunja Hrvatin



Modrost življenja

Modrost je večna,
zato delaj s srcem in z veseljem
za pogum, naredi vedno
korake naprej
Ti si vse, kar imaš v sebi
Vsak človek ima dušo
Bogastvo, izkušnje in
modrost misli

Odločitev je tvoja
Življenje je tisoč izzivov,
vedno pride resnica
Vrednota je večna

Uživaj za modrost
misli
Sedanost in prihodnost.
Vse je minljivo
kot kapljica teče
prehitro in prekratko življenje

Moja zlata mama

Moja zlata mama.
Hvala za vso skrb.
Hvala za modrost, nasvete.
Hvala za srčnost.
Dala si mi vse:
življenje, podporo in
vso ljubezen sveta.

Vsaka mama se trudi biti
najboljša mama na svetu,
se bori za otrokovo ljubezen,
nudi skrb, zaščito, pomoč in nasvete.
Mama se bori za pravice otroka.
Hvala za vse.

Moja zlata mama.
Moje življenje je darilo meni.
Najlepše trenutke si mi dala ti,
trenutke ljubezni in sreče.
Hvala za življenje, hvala za ljubezen,
hvala za vse premagane ovire,
hvala iz srca.

Moja zlata mama.
Ena je moja mama.
Prijateljica je moja mama.
Svetovalka je moja mama.
Pomočnica je moja mama.
Ljubezen je moja mama.
Rada te imam,
moja zlata mama.



Razpis za uporabo nastanitvenih enot za ohranjanje zdravja in rehabilitacijo oseb z izgubo sluha: božično-novoletni prazniki 2023/24 in zimske počitnice 2024

Razpis se nanaša na naslednje počitniške objekte:

Božično-novoletni prazniki 2023/2024:

- apartmajska hiša Kranjska Gora,
- apartmaji Moravske Toplice,
- apartmajska hiša Piran;

Zimske počitnice 2024:

- apartmajska hiša Kranjska Gora,
- apartmaji Moravske Toplice.

a) Način uporabe počitniških objektov

1. **Do subvencionirane cene** so upravičene osebe z izgubo sluha ter zaposleni delavci in upokojenci ZDGNS in društev. **Članska izkaznica ni podlaga za uveljavljanje subvencionirane cene.** Za uveljavljanje subvencionirane cene je potrebno dokazilo o izgubi sluha in plačilo članarine za tekoče leto. Dokazilo o izgubi sluha je treba posredovati v matično društvo. Prav tako se članarina plačuje v

matičnem društvu. Tako dokazilo o izgubi sluha kot plačilo članarine morata biti vnesena v evidenco članstva.

2. Prijava uporabnikov počitniških domov poteka s prijavnimi listi, ki so priloženi k razpisu. V prijavnih listih morajo biti izpolnjeni vsi podatki.
3. ZDGNS bo na podlagi prejete prijave in upoštevanih meril uporabnika obvestila o dodelitvi termina in mu izdala ponudbo za plačilo počitnikovanja. Po prejemu plačila na transakcijski račun mu bo poslala napotnico za letovanje in račun. Uporabnikom, ki jim termin ne bo dodeljen, bo poslala obvestilo o nedodeljenem terminu z obrazložitvijo.
4. Rezervacija in letovanje se izvedeta v skladu s Pravilnikom o ohranjanju zdravja, rehabilitaciji in nastanitveni dejavnosti ZDGNS.
5. Če uporabniki predčasno prenehajo uporabljati enoto ali če ne odpovejo rezervacije pred prejemom ponudbe, so dolžni v celoti plačati račun. Plačilo se stornira v

Razpis

izjemnih primerih, s podanimi ustreznimi potrdili (23. člen Pravilnika o ohranjanju zdravja, rehabilitaciji in nastanitveni dejavnosti ZDGNS).

6. Med bivanjem v počitniških apartmajih prevzame uporabnik polno odškodninsko odgovornost za opremo, inventar in aparature v enoti, kot je določeno v 18. in 19. členu pravilnika.

V času razpisa veljajo vsa določila, ki so navedena v Pravilniku o ohranjanju zdravja, rehabilitaciji in nastanitveni dejavnosti ZDGNS.

Opredelitev uporabnikov je navedena v 6. členu Pravilnika o ohranjanju zdravja, rehabilitaciji in nastanitveni dejavnosti ZDGNS v rubriki DRUGO.

Obvezna doplačila:

- doplačilo za čiščenje 20 evrov.

Dodatne storitve:

- posteljnina 10 evrov.

b) Termini uporabe

Termini nastanitev v apartmajski hiši Piran, apartmajski hiši Kranjska Gora in apartmajih Moravske Toplice

Božično-novoletni prazniki

2023/2024:

- prvi termin: od 23. do 28. decembra 2023,
- drugi termin: od 28. decembra 2023 do 2. januarja 2024.

Termini nastanitev v apartmajski hiši Kranjska Gora in apartmajih Moravske Toplice

Zimske počitnice 2024

Prvi del zimskih počitnic:

zimske počitnice za območje gorenjske, goriške, notranjsko-kraške, obalno-kraške, osrednjeslovenske in zasavske statistične regije

ter občin jugovzhodne Slovenije: Ribnica, Sodražica, Loški Potok, Kočevje, Osilnica in Kostel:

- prvi termin: od 17. do 21. februarja 2024,
- drugi termin: od 21. do 25. februarja 2024.

Drugi del zimskih počitnic:

zimske počitnice za območje jugovzhodne Slovenije (razen občin Ribnica, Sodražica, Loški Potok, Kočevje, Osilnica in Kostel), koroške, podravske, pomurske, savinjske in posavske statistične regije:

- prvi termin: od 25. do 29. februarja 2024,
- drugi termin: od 29. februarja do 3. marca 2024.

c) Prednostna merila

Pri izboru se bodo upoštevala naslednja merila:

- osebe z izgubo sluha s šoloobveznimi otroki,
- zaposleni na ZDGNS in v društvih s šoloobveznimi otroki,
- pogostost uporabe počitniških domov v preteklih letih,
- v času zimskih šolskih počitnic se bo upoštevala enakomerna porazdelitev po društvih.

d) Način in rok za oddajo prijav na razpis

Prijave se zbirajo na ZDGNS, Drenikova 24, 1000 Ljubljana, **do 30. 11. 2023, na pravilno izpoljenih prijavnih listih in z upoštevanjem razpisanih terminov.**

Prijavo lahko pošljete po pošti, po telefaksu na številko 01 500 15 22, po elektronski pošti pocitnikovanje@zveza-gns.si ali jo oddate v matičnem društvu, ki jo bo posredovalo na ZDGNS.

Pripravila: Aleksandra Rijavec, vodja programa Ohranjanje zdravja in rehabilitacija

Razpisane enote

Apartmajska hiša Kranjska Gora

Naselje Slavka Černeta 11
4280 Kranjska Gora

V apartmajski hiši je osem apartmajev.

Apartma 1; 4 ležišča

V apartmaju sta dva ločena prostora in kopalnica s tuš kabino. V dnevnem prostoru je kuhinja z jedilno mizo, v sobi pa sta zakonska postelja in pograd. Apartma ima iz obeh prostorov izhod na večji pokrit balkon.

Apartma 2; 2 ležišči

Apartma ima en prostor in kopalnico s tuš kabino. V skupnem prostoru sta manjša kuhinja z jedilno mizo in pograd.

Apartma 3; 4 ležišča

Apartma je v večjem prostoru in ima kopalnico s tuš kabino. V skupnem prostoru so večja kuhinja z jedilno mizo, zakonska postelja in pograd.

Apartma 4; 4 ležišča

V apartmaju sta dva ločena prostora in kopalnica s tuš kabino. V dnevnem prostoru je kuhinja z jedilno mizo, v sobi pa sta zakonska postelja in pograd. Iz obeh prostorov je izhod na večji pokrit balkon.

Apartma 5; 2 ležišči

Apartma ima dva daljša prostora in kopalnico s tuš kabino. V enem prostoru je manjša kuhinja z jedilno mizo, v drugem pa sta dve ležišči.

Apartma 6; 4 ležišča

V apartmaju sta dva ločena prostora in kopalnica s tuš kabino. V dnevnem prostoru je kuhinja z jedilno mizo, v sobi pa sta zakonska



postelja in pograd. Apartma ima iz obeh prostorov izhod na ločena balkona.

Apartma 7; 3 ležišča

Apartma je v večjem prostoru in ima kopalnico s tuš kabino. V prostoru so kuhinja z jedilno mizo, zakonska postelja in ležišče. Apartma ima izhod na balkon.

Apartma 8; 3 ležišča

V apartmaju sta manjši prostor, v katerem so kuhinja z jedilno mizo, zakonska postelja in ležišče, ter kopalnica s tuš kabino.

Vsi apartmaji so opremljeni s televizijskim sprejemnikom in svetlobnim zvoncem ter imajo urejeno centralno ogrevanje in toplo vodo.

Apartmaji Moravske Toplice

naravni park Terme 3000
Kranjčeva 12
apartmajsko naselje Prekmurska vas
9226 Moravske Toplice

Zveza je lastnica štirih apartmajev v apartmajskem naselju Prekmurska vas, ki leži v

Razpis

naravnem parku Terme 3000. Apartmaji so v štirih objektih, imenovanih Sončnica 8, Marjetica 18, Marjetica 45 in Trobentica 5. V vseh sta vgrajena televizijska indukcijska zanka za naglušne in svetlobni zvonec za gluhe osebe. Apartmaji, ki se ogrevajo z električnimi radiatorji, v njih pa sta grelnik tople vode in televizijski sprejemnik, so v dveh nivojih, v pritličju in mansardi.

Apartma Sončnica 8; 5 ležišč

V pritličju sta predsoba in bivalna soba s kuhinjsko nišo, jedilno mizo ter enim ležiščem. V mansardi sta kopalnica s tuš kabino in soba, v kateri so zakonska postelja in dve ležišči. Apartma ima teraso.

Apartma Marjetica 18; 4 ležišča

V pritličju sta predsoba in bivalna soba s kuhinjsko nišo, jedilno mizo in raztegljivim ležiščem za dve osebi. V mansardi sta kopalnica s tuš kabino in soba z zakonsko posteljo. Apartma ima teraso.

Apartma Marjetica 45; 4 ležišča

V pritličju sta predsoba in bivalna soba s kuhinjsko nišo, jedilno mizo in raztegljivim ležiščem za dve osebi. V mansardi sta kopalnica s tuš kabino in soba z zakonsko posteljo. Apartma ima teraso.

Apartma Trobentica 5; 2 ležišči

V pritličju so predsoba, bivalna soba s kuhinjsko nišo, jedilno mizo in sedežno garnituro ter kopalnica s tuš kabino. V mansardi na galeriji je soba z zakonsko posteljo. Apartma ima teraso.

Ključni apartmajev

Ključne apartmajev dobite na recepciji hotela Termal v naravnem parku Terme 3000 v Moravskih Toplicah s predložitvijo osebnega dokumenta in napotnice ZDGNS za bivanje v

posameznem apartmaju. Ključne na recepciji tudi vrnete.

Če posameznik izgubi kartico ali ključne, v celoti poravna stroške nakupa nove kartice in ključev.

Apartmajska hiša Piran

Tomšičeva 29
6330 Piran

ZDGNS ima v Piranu v lasti apartmajsko hišo, v kateri so štirje apartmaji.

Apartma 1; 4 ležišča

Apartma je v prvem nadstropju in ima večji dnevni prostor ter kopalnico s tuš kabino. V dnevnem prostoru sta kuhinjska niša z jedilno mizo in spalni del, v katerem sta zakonska postelja in pograd.

Apartma 2; 4 ležišča

Apartma je v drugem nadstropju in ima večji dnevni prostor ter kopalnico s tuš kabino. V dnevnem prostoru sta kuhinjska niša z jedilno mizo in spalni del, v katerem sta zakonska postelja in pograd.

Apartma 3; 4 ležišča

Apartma je v mansardi in ima večji dnevni prostor ter kopalnico s tuš kabino. V dnevnem prostoru sta kuhinjska niša z jedilno mizo in zakonska postelja. Dve ležišči sta na galeriji, ki je sestavni del apartmaja.

Apartma 4; 2 ležišči

Apartma je v mansardi in ima dnevni prostor, kopalnico s tuš kabino ter manjšo sobo. V dnevnem prostoru je kuhinjska niša z jedilno mizo, v manjši sobi pa zakonska postelja.

Vsi apartmaji so opremljeni s televizijskim sprejemnikom in svetlobnim zvoncem ter imajo urejeno ogrevanje in toplo vodo.

Prijavnica na program ohranjanje zdravja in rehabilitacija

a) Uporabnik – nosilec napotnice (v kvadraterk vpišite x):

- oseba z okvaro sluha zaposlen delavec ali upokojenec društva ali zveze
 drugi uporabnik podporni uporabnik zunanji uporabnik

b) Podatki o uporabniku – nosilcu napotnice:

- Ime in priimek: _____
- Naslov (ulica, št. pošte, naziv pošte): _____
- Datum in kraj rojstva: _____
- Status (gluh, naglušen, gluhoslep, PV, slišječ): _____
- Elektronski naslov: _____
- Kontaktna telefonska številka: _____
- Član društva gluhih in naglušnih: _____

c) Osebe, ki letujejo skupaj z uporabnikom – nosilcem napotnice:

	Ime in priimek:	Naslov: ulica, poštna številka, naziv pošte	Datum in kraj rojstva	Status (gluh, naglušen, gluhoslep, PV, slišječ)
1.				
2.				
3.				
4.				

d) Podatki o počitniški enoti in terminu

1. Letovati želim v terminu (v kvadraterk vpišite X):

- poletne počitnice zimske počitnice
 božično-novoletni prazniki rehabilitacija socialno ogroženih

2. Letovati želim v počitniški enoti:

Naziv počitniške enote: _____ Številka sobe/apartmaja: _____
Termin: _____ od _____ do _____

e) Izjava o izpolnjevanju pogojev za prijavo na letovanje

(vsako navedbo posebej označite z X)

Kot uporabnik letovanja:

- potrjujem podatke o otrocih, ki sem jih navedel v prijavnici za letovanje in jih posredujem kot njihov zakoniti zastopnik oziroma jih posredujem v soglasju z njihovim zakonitim zastopnikom;
- izjavljam, da imam poravnane vse zapadle denarne obveznosti iz naslova letovanj v počitniških enotah (npr. plačilo letovanja, stroški odpovedi letovanja, škode);
- izjavljam, da nimam veljavne začasne prepovedi uporabe počitniških enot iz 30. člena pravilnika;
- izjavljam, da imam poravnano članarino za tekoče leto;
- izjavljam, da je v kartonu člana priložen dokument o okvari sluha;
- izjavljam, da sem seznanjen s pravilnikom;
- izjavljam, da so podatki, navedeni v prijavnici za letovanje, resnični.

f) Izjava uporabnika o varovanju osebnih podatkov:

(vsako navedbo posebej označite z X)

- soglašam, da ZDGNS osebne podatke, navedene v prijavnici za letovanje, obdeluje za namen letovanja v počitniških enotah ZDGNS, kar vključuje vse potrebne postopke v zvezi z dodelitvijo, trajanjem in prenehanjem letovanja ter uresničevanjem pravic in obveznosti v zvezi s tem;
- soglašam, da ZDGNS potrebne osebne podatke v zvezi z letovanjem posreduje pogodbenim izvajalcem, ki izvajajo registracijo letovanj v skladu z veljavno zakonodajo s tega področja (receptorska služba, oskrbnik ...);
- soglašam, da imam pravico izjavo o varovanju osebnih podatkov kadar koli preklicati s pisno odpovedjo na e-naslov pocitnikovanje@zveza-gns.si, ne da bi to vplivalo na zakonitost obdelave podatkov, ki se na podlagi privolitve izvaja do njenega preklica.

g) Izjava ZDGNS o varovanju osebnih podatkov:

Na zahtevo uporabnika (nosilca napotnice) bo ZDGNS omogočila uporabniku dostop do njegovih osebnih podatkov, njihovo spremembo in izbris ali omejitev obdelave v skladu z veljavno zakonodajo, ki ureja področje varovanja osebnih podatkov.

Kraj in datum:

Podpis uporabnika



ZDGNS

Slovar SZJ

Slovar slovenskega znakovnega jezika Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije je na voljo tudi kot brezplačna mobilna aplikacija.



✓ Iskalnik

Iskanje videoposnetkov po besedah ali besednih zvezah.

✓ Govor

Iskanje videoposnetkov s pomočjo govora.

✓ Kategorije

Iskanje videoposnetkov po kategorijah, tematskih sklopih, pravljicah, mednarodnih kretnjah in učnih primerih.

✓ Kviz

Opravljanje kvizov za utrditev znanja pisane besede in znakovnega jezika.

✓ QR

Čitalec QR-kod za ogled videoposnetkov SZJ.

✓ Gluhoslepi

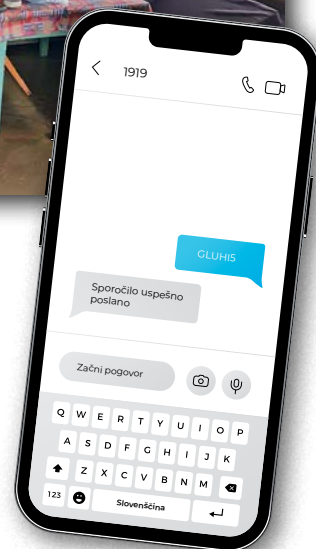
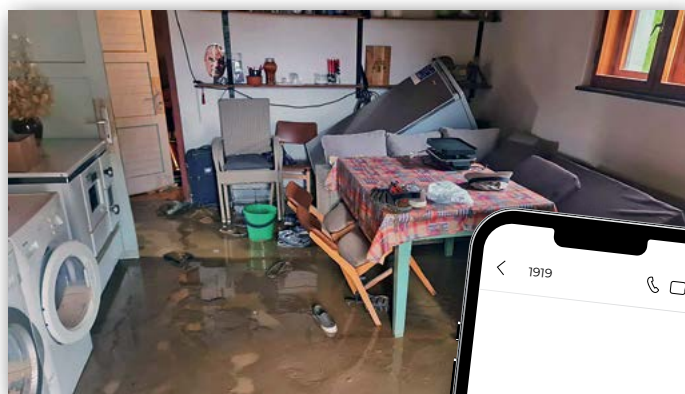
Prilagoditev kontrasta in velikosti pisave za gluhoslepe.





POPLAVE 2023

V poplavah so ogromno škodo utrpeli tudi gluhi in naglušni, zato Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije zbira pomoč.



Pomagate lahko s sporočilom (SMS)

Pošljite sporočilo SMS s ključno besedo **GLUHI5** na številko 1919 in prispevali boste 5 EUR za pomoč prizadetim v poplavah.

Prispevajo lahko uporabniki mobilnih storitev podjetij Telekom Slovenije, Telemach, A1, T-2.

Pravila in pogoji za sodelovanje pri storitvi SMS-donacija so objavljeni na spletni strani Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije.

Pomagate lahko tudi z nakazilom po položnici:

<p>Ime plačnika</p> <p>UPN QR - potrdilo</p>	<p>Koda QR</p> 	<p>IBAN plačnika</p> <p>Polog <input type="checkbox"/></p> <p>Dvig <input type="checkbox"/></p>
<p>Namen in rok plačila</p> <p>POSLEDICA UJME 2023 - POPLAVE</p>	<p>Koda namena</p> <p>CHAR</p>	<p>Referenca plačnika</p>
<p>Znesek</p> <p>EUR</p>	<p>Namen plačila</p> <p>POSLEDICA UJME 2023 - POPLAVE</p>	<p>Ime, ulica in kraj plačnika</p>
<p>IBAN in referenca prejemnika</p> <p>SI56 0201 3001 7289 390</p> <p>SI00 04082023</p>	<p>IBAN prejemnika</p> <p>SI56020130017289390</p>	<p>Znesek</p> <p>EUR</p>
<p>Ime prejemnika</p> <p>ZVEZA DRUŠTEV GLUHIH IN NAGLUŠNIH SLOVENIJE, DRENIKOVA 24, 1000 LJUBLJANA</p>	<p>Referenca prejemnika</p> <p>SI00 04082023</p> <p>Ime, ulica in kraj prejemnika</p> <p>ZVEZA DRUŠTEV GLUHIH IN NAGLUŠNIH SLOVENIJE, DRENIKOVA 24, 1000 LJUBLJANA</p>	<p>Datum plačila</p>
<p>Prostor za vpise ponudnika plačilnih storitev</p>	<p>Prostor za vpise ponudnika plačilnih storitev</p>	<p>Rok plačila</p> <p>UPN QR</p> <p>Podpis plačnika (neobvezno žig)</p>